

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 4Csp/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7919201299
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Zahorčák
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2019:7919201299.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, sudcom JUDr. Martinom Zahorčákom, v spore žalobcu: A. P., E.. X.X.XXXX, bytom J. XXXX/X, XXX XX J., zast.: Advokátska kancelária JUDr. Monika Marjanovič, so sídlom Urbánkova 1562/6, 040 01 Košice, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, v konaní o ochranu spotrebiteľa a o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 486,98 Eur, t a k t o

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 486,98 Eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 20.3.2019 domáhal určenia, že žalovaným poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, nakoľko obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a tiež vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 486,98 Eur.

Neprijateľné zmluvné podmienky vidí v :

- jednostrannom odpočítaní poplatku za poskytnutie úveru z výšky poskytnutého úveru hneď pri jeho poskytnutí,
- poskytnutí doplnkových služieb za neprimerane vysokú odplatu,
- absencii uvedenia amortizácie splátok ,
- absencii uvedenia doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- nesprávne uvedenej výške RPMN.

2. Prvú neprijateľnú zmluvnú podmienku - jednostranné odpočítanie poplatku za poskytnutie úveru z výšky poskytnutého úveru hneď pri jeho poskytnutí vidí žalobca v tom, že žalovanému bol schválený a poskytnutý úver vo výške 570 Eur, pričom žalovanému bola reálne vyplatená suma 513 Eur, lebo žalovaný si pri jeho poskytnutí rovno započítal poplatok vo výške 57 Eur. Poukazuje na rozsudok SD EÚ vo veci C-377/14, podľa ktorého celková výška úveru a celková výška čerpania úveru označuje celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Tiež poukázal na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe z 3.5.2010, č.k. AZ 17 U 192/2010. Podľa neho ide teda o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), lebo zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Táto nerovnováha

je daná skutočnosťou, že zmluvná podmienka netýkajúca sa hlavného predmetu plnenia a odmeny za toto plnenie (bol dohodnutý úrok za poskytnutý úver) je dohodnutá zjavne v neprospech spotrebiteľa.

3. Druhú neprijateľnú zmluvnú podmienku vidí žalobca v tom, že žalovaný poskytol žalobcovi na základe dohody zo dňa 23.9.2015 doplnkové služby spočívajúce v informovaní o zostávajúcich záväzkoch, o prijatí platby, o odklade splatnosti splátok, ... za odplatu vo výške 472,68 Eur, čo predstavuje 82% poskytnutého úveru (570 Eur). V súvislosti s tým poukázal na rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn.: 10C/123/2014 zo dňa 3.3.2015 potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp.zn.: 5Co/252/201 zo dňa 28.1.2016 a tiež na rozhodnutia Krajských súdov v Banskej Bystrici, sp.zn.: 15Co/39/2016 zo dňa 24.5.2016; v Prešove sp. zn.: 18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012, v Žiline sp.zn.: 10Co/443/2015 zo dňa 29.1.2016. Opäť poukázal na § 53 ods. 1 OZ a dodal, že dohoda o poskytovaní služieb uzatvorená v ten istý deň ako úverová zmluva je ako právny úkon závislý na zmluve o úvere, ktorá je v absolútnom rozpore s dobrými mravmi, so zákonom o spotrebiteľských úveroch aj s OZ.

4. Za v poradí 3. a 4. neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje žalobca neuvedenie doby trvania spotrebiteľskej zmluvy s termínom konečnej splatnosti a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa neho sa konečnou splatnosťou úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov - o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) nemyslí len stanovenie počtu splátok, ale aj fixné určenie konečnej splatnosti konkrétnym dátumom, čo v danom prípade absentuje a taktiež absentuje aj dátum prvej splátky, v dôsledku čoho nie je možné na základe počtu splátok určiť konečnú splatnosť úveru. Uvedenie údajov o termíne prvej splátky a poslednej splátky v oznámení veriteľa o schválení úveru zo dňa 23.9.2015 nie je podľa neho postačujúce, lebo predmetnú listinu nie je možné považovať za súčasť zmluvy o úvere, keďže predstavuje jednostranné oznámenie veriteľa, ktoré žalobca písomne neodsúhlasil.

5. Ako posledné uvádza nesprávne uvedenú RPMN v neprospech spotrebiteľa, lebo žalovaný do jej výpočtu nezarátal poplatky za poskytnuté doplnkové služby ako aj poplatok 57 Eur, v dôsledku čoho nie je RPMN 25,55% ako sa to uvádza zmluve, ale 89,50%.

6. Na základe vyššie uvedených dôvodov je toho názoru, že daný úver je v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalobca zaplatil podľa neho v dôsledku neprijateľných zmluvných podmienok aj to, čo nemal, žiada od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vypočítal tak, že od sumy 1.082,60 Eur, ktorú zaplatil, odrátal sumu, ktorú by zaplatil keby bol úver bez úrokov a bez poplatkov, t.j. 513 Eur. Tak mu vyšla suma 569,60 Eur, pričom žalobca si z toho uplatňuje len sumu 486,98 Eur.

7. K žalobe priložil listinné dôkazy a to žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru (č.l.18-21), oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8500130557 (č.l. 22- 23), dohodu o poskytnutí služieb č. 8500130557 (č.l. 24-27), výpočet RPMN podľa elektronického denníka SME (č.l. 28), kópie dokladov o vklade hotovosti na účet žalovaného (č.l. 29-42).

8. Na podanú žalobu reagoval žalovaný svojim vyjadrením zo dňa 5.4.2019, kde uviedol, že popiera tvrdenia žalobcu. K jednostrannému započítaniu poplatku pri poskytnutí úveru uvádza, že ide o rovnocenné započítanie ako v situácii, v ktorej by veriteľ najprv vyplatil úver a dlžník obratom (alebo súčasne) zaplatil sumu vo výške 158,77 Eur. Výsledný stav na strane dlžníka by bol rovnaký ako nastáva aj v prípade započítania. Podľa neho je zmyslom započítania práve to, aby sa nerobili zbytočne vzájomné úkony medzi stranami, ktoré majú voči sebe pohľadávky a sú vo vzájomnom opozitnom veriteľsko - dlžníckom usporiadaní. Ďalej poukazuje na nedôvodnosť záverov súdov o tom, že úverom je len suma vyplatená dlžníkovi, čo je možné priblížiť na príklade úveru použitého na refinancovanie iných starších úverov. Žalovaný vyššie uvedenou argumentáciou napáda závery, kedy sa výška úveru berie ako výsledná suma poskytovaných finančných prostriedkov.

9. K výpočtu RPMN uvádza, že žalobca naň použil iba výpočet informatívneho charakteru, do ktorého navyše nevložil správne hodnoty a to už výšku mesačnej splátky, ktorá je 19,96 Eur a nie 33,09 Eur ako uvádza žalobca. Zároveň poukázal na podľa neho správny výpočet RPMN vyplývajúci zo vzorca uvedeného v ZoSÚ.

10. Ďalej sa vyjadril k absencii rozdelenia splátok na časť istina, úrok a iné poplatky. Poukázal na § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, podľa ktorého sa vyžaduje uvedenie spôsobu započítania splátky na úver, istinu a úroky len v prípade, ak sa splátky priradujú k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, pričom o takýto typ úveru v ich zmluvnom vzťahu nejde. Podľa neho si žalobca predmetné ustanovenia vykladá formalisticky a v tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR zo 22.2.2018, sp.zn.: 3Cdo/146/2017, nález ÚS SR III. ÚS 341/07, pričom zdôrazňuje, že pri výklade tohto ustanovenia je potrebné uprednostniť výklad teleologický. Uplatňovaním jazykového výkladu právnej normy popiera aj povinnosť rešpektovať účinky úniijného práva. Tzv. rozčleňovanie splátky je teda výklad založený na nesprávnom výklade zákona. Znenie ZoSÚ je síce nesprávnym prevzatím smernice 2008/48/ES, to však súd nezbavuje povinnosti pri výklade vnútroštátnej normy prihliadať na základe nepriameho účinku na také ustanovenia úniijného práva, ktoré sú do vnútroštátnej normy prevzaté. V závere tejto časti poukázal a citoval rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Pfeiffer (C-397/01 až C-403/01).

11. K absencii údajov o konečnej splatnosti uviedol, že z ustanovenia článku 4.ods. 4.5 zmluvy vyplýva deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru. Poukazujúc na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, uznesenie NS SR, sp.zn.: 3Cdo/146/2017, rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Pfeiffer (C-397/01 až C-403/01), rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Konstantinos Adeneler C-212/04 a Pupino C-105/03, rozsudok KS v Prešove, sp. zn.: 13Co/111/2014 vyplýva, že požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti je v danom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok a tiež spôsobom vyplývajúcim z článku 4. ods. 4.5 zmluvy, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Oznámenie o schválení úveru je potrebné považovať za súčasť zmluvy, pričom vychádzajúc z počtu splátok, ich splatnosti je logické, že exaktný údaj o konečnej splatnosti úveru je zhodný s dátumom splatnosti poslednej splátky.

12. V závere uviedol, že navrhuje žalobu zamietnuť a žalovanému priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

13. K vyššie uvedenému sa vyjadril žalobca svojím podaním doručeným súdu dňa 15.4.2019, kde poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/2014 Radlinger/Radlingerová, podľa ktorého celková výška úveru nemôže zahrňovať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa. Aj podľa rozsudku NS SR sp. zn. 6Sžo/21/2013 súčasťou celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je poplatok za poskytnutie pôžičky, ktorý má charakter odmeny poskytovateľovi služby a treba ho považovať len za náklady spotrebiteľského úveru. Žalovaný nevysvetlil čo má byť obsahom poplatku za poskytnutie úveru, keďže každé plnenie, za ktoré spotrebiteľ poukazuje veriteľovi odplatu, má mať svoj obsah. Započítanie je jedným zo zákonom (§ 580 a nasl. OZ) ustanovených spôsobov zániku navzájom sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. Predpokladom jeho platnosti je existencia pohľadávok spôsobilých na započítanie. Proti splatnej pohľadávke nemožno započítať pohľadávku, ktorá ešte nie je splatná (§ 581 ods. 2 OZ). Zo zmluvy nevyplýva dohoda zmluvných strán o splatnosti poplatku za uzavretie úverovej zmluvy ku dňu jej uzavretia. Ak by došlo k úhrade poplatku za poskytnutie úveru, splatného ku dňu uzavretia úverovej zmluvy jeho započítaním, nebol by dôvod pre jeho zahrnutie do mesačných splátok úveru a jeho platenie žalobcom týmto spôsobom.

14. Ďalej uviedol, že termín konečnej splatnosti v zmluve uvedený nie je a tento nemožno určiť ani na základe ostatných údajov uvedených v zmluve, keďže v zmluve je uvedený len počet splátok, absentuje však uvedenie dátumu prvej splátky. Keďže nie je zrejмый dátum počiatku povinnosti splácania úveru, nemožno určiť ani jeho konečnú splatnosť. Uvedenie údajov o termíne o konečnej splatnosti úveru, termíne prvej a poslednej splátky v listine označenej ako Oznámenie veriteľa o schválení úveru zo dňa 23.9.2015 nie je podľa neho postačujúce, nakoľko predmetnú listinu nie je možné považovať za súčasť zmluvy o úvere, keďže predstavuje jednostranné oznámenie veriteľa, ktoré žalobca písomne neodsúhlasil a o jeho obsahu v čase podpisovania zmluvy nemal vedomosť. Termín konečnej splatnosti úveru musí byť spotrebiteľovi známy najneskôr v čase, kedy vstupuje do zmluvného vzťahu. V opačnom prípade by sa minulo účinku ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ účinného v rozhodnom čase, ktorého cieľom bolo zabezpečiť, aby bol spotrebiteľ v potrebnom rozsahu informovaný o základných skutočnostiach týkajúcich sa zmluvného vzťahu už v čase jeho vzniku. V samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je ani zmienka o splatnosti mesačnej splátky. Písomná akceptácia žalobcu vo vzťahu k termínu mesačnej

splátky a termínu konečnej splatnosti úveru chýba a preto nedošlo k písomnej dohode strán o týchto náležitostiach zmluvy. Z formulácie „termín konečnej splatnosti úveru“ je nepochybné, že tento termín musí byť určený dátumovo. Nemožno termín splatnosti nahrádzať matematickým výpočtom jednotlivých splátok. Napokon je to zrejmé aj zo skutočnosti, že zákonodarca počet splátok stanovil pri ďalšej povinnej náležitosti zmluvy uvedenej v § 9 ods. 2 písm. k) a preto nemohol mať na mysli počet splátok aj pri náležitosti predstavujúcej termín konečnej splatnosti úveru. Spotrebiteľ totiž musí mať jasno už pri uzatvorení zmluvy, akú dlhú dobu a do kedy má úver splácať, pretože práve to je účelom citovaného zákonného ustanovenia. Vzhľadom na absenciu obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov. Už len absencia tejto náležitosti spôsobuje, že veriteľ nemôže účtovať žiadne iné nároky než istinu.

15. V zmluve nepochybne chýbajú aj predpoklady, ktoré boli použité na výpočet RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. V zmysle neho totiž nestačí uviesť len výšku RPMN, ale aj spomínané predpoklady použité pre jej výpočet. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ je potrebné gramatickým a logickým výkladom vyložiť tak, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere musí byť pri údají o výške RPMN uvedené aj to, z akých predpokladov sa vychádzalo pri jeho výpočte. Ide totiž o informáciu pre spotrebiteľa, aby vedel z čoho sa RPMN určuje, inak by strohý údaj o výške RPMN nemal pre neho potrebnú výpovednú hodnotu. Je nepochybné, že žalovaný spomínané predpoklady v zmluve nekonkretizoval (a to bez ohľadu na to, že jednotlivé komponenty, z ktorých sa vypočítava výška RPMN boli v zmluve uvedené) a z toho dôvodu ide o absenciu povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenej v § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Žalovaný do súdneho spisu založil zákonný rozpis vzorca RPMN zohľadňujúci vyššie uvedené skutočnosti, t. j. zahrnutie poplatku za poskytnutie úveru do vzorca výpočtu. Základná rovnica pre výpočet RPMN tvoriaca prílohu ZoSÚ vyjadruje rovnosť poskytnutého spotrebiteľského úveru na jednej strane a splátok a poplatkov na strane druhej. Na ročnom základe kladie do rovnováhy celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej. Ak žalovaný vychádzal z nesprávnej výšky spotrebiteľského úveru, nemôže v žiadnom prípade dospieť k správnej výške RPMN. Argumentácia žalovaného nasvedčuje, že spotrebiteľovi najprv poplatok započítal za poskytnutie úveru a neposkytol plnenie v rozsahu poplatku, a následne tento zahrnul aj do celkových nákladov na spotrebiteľský úver, teda poplatok započítal dvakrát, pričom úročil aj neposkytnuté plnenie. Ide o konanie v rozopre s dobrými mravmi, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Na základe žiadosti žalobcu mu bola schválená výška úveru /úverový limit/ 570 €, počet splátok 36 s mesačnou splátkou 33,09 €, NIE 19,96 € ako žalovaný mylne uvádza čo vyplýva aj zo splátkového kalendára zo dňa 29.9.2015, ktorý súdu predkladáme.

16. K vyjadreniu priložil kópiu splátkového kalendára (č.l. 93-94).

17. Na vyjadrenie žalobcu žalovaný v stanovenej lehote nereagoval.

18. Pojednávania dňa 24.6.2019 sa zúčatnila len právna zastupkyňa žalobcu, ktorá trvala na svojich písomných vyjadreniach, zopakovala ich a nenavrhovala vykonanie ďalších dôkázov.

19. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k následovným skutkovým zisteniam:

20. Je nesporné, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu.

21. Rovnako je nesporné, že žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere, v zmysle ktorej žalovaný mal poskytnúť žalobcovi sumu 570 Eur, ktorú mal žalobca splatiť za dobu 36 mesiacov s výškou mesačnej splátky 33,09 Eur (19,96 Eur + 13,13 Eur za doplnkové služby) s poplatkom za poskytnutie úveru vo výške 57 Eur, s dátumom splatnosti prvej splátky dňa 1.11.2015 a dátumom splatnosti poslednej splátky dňa 1.10.2018, s RPMN 25,55%, s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 16,9%, s celkovou čiastkou, ktorú má zaplatiť za poskytnutý úver vo výške 775,56 Eur a odplatom za poskytnutie doplnkových služieb vo výške 472,68 Eur.

22. Podobne súd považuje za nesporné tvrdenia žalobcu ohľadom výšky odplaty za poskytnuté doplnkové služby, nakoľko žalovaný sa k nim nevyjadril.

23. Za sporné medzi stranami súd považuje právne posúdenie jednotlivých namietaných zmluvných podmienok z hľadiska ich prijateľnosti resp. neprijateľnosti, pričom ide o jednostranné odpočítanie

poplatku za poskytnutie úveru z výšky poskytnutého úveru hneď pri jeho poskytnutí; absenciu uvedenia amortizácie splátok; absenciu uvedenia doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, nesprávne uvedenie výšky RPMN.

24. Zo zmluvy je zjavné, že neobsahuje predpoklady pre výpočet RPMN a tiež že vo vypočítanej RPMN nie je zahrnutý poplatok vo výške 57 Eur ako aj doplnkové služby, ktoré sú vyjadrené v bode 7.1 Zmluvy ako odplata vo výške 2,56 % zo sumy schváleného úveru znížená o sumu poplatku za poskytnutie úveru (po prepočte suma vo výške 472,68 Eur).

25. Oznamenie veriteľa o schválení úveru - Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje dátum splatnosti prvej a poslednej splátky úveru.

26. Splátkový kalendár obsahuje poradie splátok, dátum splatnosti jednotlivých splátok ako aj výšky splátok.

27. Súd preskúmal podanú žalobu a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že podaná žaloba je dôvodná.

28. Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

29. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

30. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. Podľa § 2 písm. j) ZoSÚ, ročnou percentuálnou mierou nákladov sú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

32. Podľa § 19 ods. 2 ZoSÚ, na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom zahŕňajúce aj všetky plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi alebo akejkoľvek tretej osobe s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere; náklady na vedenie platobného účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom. Ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere použijú sa na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov celkové náklady spotrebiteľa podľa prvej vety s výnimkou iných skutočných nákladov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť predávajúcemu, okrem kúpnej ceny za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver.

33. Podľa § 19 ods. 1 ZoSÚ, ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2.

34. Podľa prílohy č. 2 ZoSÚ, Základná rovnica vyjadrujúca rovnosť poskytnutého spotrebiteľského úveru na jednej strane a splátok a poplatkov na strane druhej. Základnou rovnicou, ktorá vyjadruje ročnú percentuálnu mieru nákladov, kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej, je:

m

m'

$$\sum_{k=1} C_k (1 + X)^{-tk} = \sum_{l=1} D_l (1 + X)^{-Sl}$$

35. Podľa § 9 ods. 2 písm. d), h), i) ZoSÚ, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere; ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov; výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

36. Podľa § 9 ods. 3 ZoSÚ, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

37. Podľa § 11 ods. 1 písm. d), f) ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa; veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia.

38. Podľa § 11 ods. 4 ZoSÚ, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

39. Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

40. Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

41. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Preto treba aspoň rámcovo vymedziť, ktoré, resp. aké podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa považujú za neprijateľné, pričom dôsledkom je to, že sú zo zákona neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dohodovo uzaviera zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník, "profesionálne znalý podnikateľ" dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality.

42. Zákonodárca vymedzil všeobecnú zásadu, podľa ktorej spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ak by zmluva obsahovala ustanovenia spôsobujúce nerovnováhu v právach a povinnostiach, ale v neprospech dodávateľa, takáto podmienka by v zmysle tejto právnej úpravy nebola neplatná. Čo treba rozumieť "značnou nerovnováhou", možno vydedukovať z úpravy neprijateľných podmienok upravených v § 53 ods. 4 OZ. Za značnú nerovnováhu treba vždy považovať také právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov, ktorými sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, resp. nápravy už prijatého plnenia (vrátane uplatnenia nárokov vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady, omeškanie či škodu), alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy.

43. Zvýšenu ochranu spotrebiteľa zákonodárca uzákonil aj v osobitných právnych predpisoch, ktoré majú k OZ špeciálny vzťah (lex specialis derogat lex generalis), lebo konkretizujú a dopĺňajú ochranu spotrebiteľa pri rôznych záväzkoch, v ktorých vystupuje spotrebiteľ ako zmluvná strana. Jedným z takýchto právnych predpisov je aj zákon č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov - o spotrebiteľských úveroch, ktorý upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie

spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Okrem vyššie spomenutých upravuje aj rôzne porušenia povinností dodávateľom s dôsledkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§11 ZoSÚ).

44. Súd v zmysle vyššie uvedeného skúmal neprijateľné zmluvné podmienky a konštatuje, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky ako aj porušenia povinností, ktorých dôsledkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru.

45. Žalovaný pri poskytnutí úveru odpočítal žalobcovi z celkovej sumy schváleného úveru (570 Eur) sumu 57 Eur predstavujúcu poplatok za poskytnutie úveru. Ide o konanie zo strany žalovaného, ktoré nebolo zmluvne dojednané a odporuje to účelu samotného poskytnutia úveru, ktoré zároveň zavádza žalobcu ako spotrebiteľa tým spôsobom, že žalobcovi reálne poskytol nižšiu čiastku ako mu schválil, čím mu bráni disponovať plnou sumou, ktorú požadoval resp. potreboval. Je výlučne na rozhodnutí spotrebiteľa, či sa rozhodne poplatok zaplatiť pri prevzatí poskytnutého úveru, či sa rozhodne, aby bola konkrétna čiastka započítaná alebo sa rozhodne, že to zaplatí v splátkach. Z uvedeného dôvodu sa súd nemôže stotožniť s argumentáciou žalovaného, že ide o zákonné započítanie. Pripustenie formalistickej argumentácie žalovaného by viedlo k absurdným situáciám kedy by dodávateľ mohol spotrebiteľovi jednostranne diktovať akú čiastku si ponechá, až by spotrebiteľ nemohol využiť požadovanú čiastku v takej výške aká mu bola schválená a musel by zároveň platiť úroky a poplatky. Ide tak o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 OZ vzhľadom na značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

46. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku súd tiež považuje zmluvnú podmienku spočívajúcu v poskytnutí doplnkových služieb za neprimerane vysokú odplatu. Tá bola dohodnutá na základe dohody o poskytnutí doplnkových služieb, ktorá je síce samostatnou zmluvou, avšak jej vzťah k zmluve o spotrebiteľskom úvere je akcesorický, teda závislý, čo vyplýva z toho, že na ňu nadväzuje a odkazuje na ňu. Z uvedenej dohody vyplýva, že odplata dohodnutá za poskytovanie doplnkových služieb predstavuje sumu 472,68 Eur, čo je zjavne neprimerane veľa za väčšinu služieb založených predovšetkým na informovaní klienta ohľadom poskytnutého úveru. Tu však treba zdôrazniť, že výška odplaty 472,68 Eur je len o niečo nižšia ako čiastka schváleného úveru vo výške 570 Eur. Zmluvná podmienka, resp. dohoda, ktorá obsahuje také ustanovenie, spôsobujú podľa názoru súdu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

47. Súd mal tiež jasne preukázané, že žalovaný porušil svoju povinnosť uviesť pravdivý údaj o RPMN, nakoľko do RPMN nezahrnul vyššie spomínané doplnkové služby, ktoré v zmysle § 19 ods. 2 ZoSÚ tvoria súčasť RPMN. Tieto doplnkové služby je potrebné považovať za plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi - žalovanému. Žalovaný uvádzal RPMN vo výške 25,55%, pričom skutočná RPMN so zahrnutím odplaty za doplnkové služby predstavuje 89,50%. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné dodať, že pri výpočte RPMN je potrebné vychádzať zo vzorca na výpočet RPMN, ktorý tvorí prílohu ZoSÚ so zahrnutím všetkých nákladov, ktoré vznikajú dodávateľovi, a ktoré je zároveň spotrebiteľ zo zmluvy povinný zaplatiť. K spomínanému výpočtu RPMN možno tiež uviesť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky predpoklady použité na výpočet RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. h) ZoSÚ.

48. Pokiaľ ide o absenciu uvedenia amortizácie splátok (rozpis jednotlivých splátok na úrok a na istinu), doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, tak v tejto časti sa súd plne stotožňuje s rozsiahlou a výstižnou argumentáciou žalovaného s poukazom na ním uvedenú judikatúru. K tomu však možno dodať, že uvedenie amortizácie splátok nie je nevyhnutnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V prípade, že je, tak musí byť dohodnutá v zmluve o spotrebiteľskom úvere a v takom prípade má veriteľ - dodávateľ povinnosť vydať spotrebiteľovi amortizačnú tabuľku na jeho požiadanie (§ 9 ods. 3 ZoSÚ). V danej veci žalobca nepreukázal, že pri uzatváraní zmluvy požadoval aj rozpis amortizácie splátok tzv. amortizačnú tabuľku, a preto takéto konanie nemožno považovať za porušenie zo strany žalobcu. Pokiaľ ide o absenciu termínu prvej splátky a konečnej splatnosti zmluvy, tak tie nemožno považovať za neprijateľné zmluvné podmienky, ani za porušenie povinnosti dodávateľa s dôsledkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, lebo dané údaje sú obsiahnuté v oznámení, ktoré tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Vychádzajúc z počtu splátok, ich splatnosti uvedených v splátkovom kalendári je logické, že presný údaj o konečnej splatnosti za zhoduje s dátumom splatnosti poslednej splátky.

49. Z dôvodu, že žalobca preukázal na základe dokladov o vkladoch na účet žalovaného, že zaplatil všetko, čo od neho žalovaný na základe neprijateľných zmluvných podmienok a porušení svojich povinností požadoval, zaviazal žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 486,98 Eur, ktoré predstavuje rozdiel medzi tým, čo žalobca reálne zaplatil (1.082,60 Eur) a poskytnutým úverom bez poplatku (513 Eur) a odpočítaní sumy, ktorú si žalobca neuplatnil (82,62 Eur).

50. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

51. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

52. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Vzhľadom k tomu, že žalobca mal v konaní plný úspech, súd v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona, zaviazal žalovaného nahradíť žalobcovi trovy v konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znova od doručenia opravného uznesenia, len v rozsahu vykonanej opravy. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 127 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť podľa § 365 ods. 1, 2, 3 CSP len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch v exekučnom konaní.